

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând cererea depusă de Adrian Balan cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Balandin împotriva lui Adrian Balan și Tatiana Balan cu privire la repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2019, Vasile Balandin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Balan cu privire la repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atrasă în calitate de copârât – Tatiana Balan.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 mai 2022, reprezentantul apelantului Vasile Balandin, avocatul Arcadii Crainic, a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 20 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, pentru examinarea cauzei în ordine de apel, la 29 iulie 2022 dosarul a fost repartizat judecătorului Curții de Apel Chișinău, Nelea Budăi (f.d. 130).

La 10 octombrie 2022, intimatul Adrian Balan, a depus în instanța de apel, cerere cu privire la strămutarea cauzei civile în ordine de apel de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. d) și f) Cod de procedură civilă.

În susținerea cererii de strămutare a menționat că există circumstanțe obiective ce pun la îndoială imparțialitatea completului de judecată desemnat pentru examinarea apelului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de intimatul Adrian Balan privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43, alin. (2), lit. d) și f) din Codul de procedură civilă,

instanța strămută cauza la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă, precum și dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Aliniatul 4 al aceluiași articol prevede că strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2), lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Curtea de Apel Chișinău a remis cauza la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea cererii de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de strămutare și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate de către intimatul Adrian Balan ca temei de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, sunt vădit neîntemeiate și declarative.

În condițiile speței, aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a completului de judecată care a fost desemnat pentru examinarea apelului, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând,

acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Gieves împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din lucrările dosarului că completul de judecată, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare în ordine de apel, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

În aceste circumstanțe Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că argumentele invocate în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad nu se încadrează în prevederile art. 43, alin. (2), lit. d) și f) din Codul de procedură civilă.

Solicitantul nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad

pentru judecarea cauzei.

Respectiv, intimatul Adrian Balan nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea intimatului Adrian Balan cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

În conformitate cu prevederile art. 43, alin. (2), lit. d) și f) și alin. (4), art. 269 - 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Adrian Balan cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Balandin împotriva lui Adrian Balan și Tatiana Balan cu privire la repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, se remite pentru examinare în ordine de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat